

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Fructus Exercitiorum. ibidem

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

est quæ vsui fuissent si iterum in Excubias incidisset, edoctusque præterea ab eodem est de hospio opportuno non procul à porta ciuitatis. In illud hospitium post aliquantam temporis morulam ingreditur antiquæ fidei Catholicus, qui & multa Religionis causâ in vicino carcere sustinuerat, & dux fuit *Gerardo* ad Nobilem illum à quo vestem primam equumque accepit, vt Londinum veheretur. Ita incertum itineris nostrum hominem (vt qui illas Angliæ oras nunquam aspexerat) direxit Deus ad metam messemque quam primam à *Gerardo* colendam destinarat.

Primi fructus post exscentionem

Ad festa enim Natalitia reuersus in Norfolciam, eius à quo primum exceptus fuerat domo fratrem, sororesque duas Catholicis adiunxit. In vtrisque accidit quidpiam memoriâ dignum. Nam alteri à puerperio grauius laboranti, & à medicis desperatæ, cum facta esset spes Sacrosancto viatico & vinctione extremâ munitæ reddi posse sanitatem, eâ Sacramentorum virtute intra horæ medium securâ, non illa solum in fide quam recenter susceperat confirmata est, sed inexpectata salus admirandum maritum re cognitâ impulsit vt & ipse fidem Catholicam amplecteretur. Alteri de via ad Cælum inter tot sectas securâ sollicitæ, Doctor ex Cantabrigiensi Academia celebris quanquam A catholicus cum serio rogaretur, occultè in aurem dixerat viuere illam posse quidem iucundius in ea Religione quam Regina, & in Anglia plerique profitebantur, at si salua esse æternum vellet Catholicè moreretur. Prouida mulier *Gerardi* consilio, rem eius momenti non existimauit in horam tam incertam differendam, ne quod Doctore deinde contigit, serius experiretur Dei iustam indignationem. Is enim præcognitam postponens salutis viam, cum aliquando opipare apud PseudoEpiscopum cænasset, subito sublatu aberrauit à termino quem mulieri verè dixerat futurum salutarem. Capita deinde familiarum his in Regionibus supra viginti Ecclesiæ gremio reddidit: Inferioris conditionis quam plurimos. Apertâ tamen, quâ in ea domo vti necesse erat, & omnium horis, omnium aditibus & studiis obnoxiam viuendi rationem pertæsus, opportunè incidit in nobilem iuuenem magnarum possessionum heredem, qui cum per exercitia spiritualia pie viuendi proposita concepisset, vt à quo initia acceperat huic reliqua deberentur, à *Garnetto* obtinuit vt apud se *Gerardus* habitaret. Traditâ igitur prioris Missionis curâ alteri Sacerdoti, isthic & horæ illi fuere certiores, & studia ordinata, & per interualla excursions. Inter quæ per eadem rerum spiritualium commentationes (quarum erat *Gerardus* diligentissimus cultor & administrator accuratissimus) peperit Societati *Thomam Euerardi*, & *Guilielmum Starkey*, & *Robertum Standish*. Hi duo sub his nominibus, quanquam fratres vterini, latere cupientes, Romam profecti, admissi sunt septimo calendis Iunias: & *Robertus* quidem anno Tyrocinijs vno non expleto ad Angelorum Societatem euocatus est, vnus & viginti annorum iuuenis optimæ spei; *Guilielmus*, postquam humanioribus & Philosophicis dedisset operam Cantabrigiæ, ac nouem deinde annos iuris prudentiæ, agro locupleti di-

Doctor Pearne.

Eius industria in tradendis Exercitijs.

Guiliel. & Robertus VVise-man.

1597.

Thomas
Euerardi.

uendito, & mille librarum nostratium pecuniâ *Garnetto* donatâ, exacto tyrocini tempore studiis incumbens in Collegio nostrorum de *vibe*, nè tabe periret missus in Belgium, vim morbi superare non potuit, defunctusque est Audomari, non minore pietatis laude quàm omnium dolore. *Thomas Euerardi* non dissimili morbo tactus, eluctatus est tamen, & pluribus annis Minister, & Procurator fuit Audomari & Watenis; tum Louanij Magistro Nouitiorum Socius, & demum in Anglia annis iam grauis Apostolico ritu Norfolkiam pedestribus itineribus peragrans, aetatem laboribus confirmatam protractamque ad annos septuagesimo maiores sancto clausit sine, Coadiutor formatus ab anno sexcentesimo tertio-decimo, carcerum subinde & exilij incommoda perpeffus. Posterioribus vitæ annis, cum crurum, brachiorum, oculorum debilitate vix legere posset aut ingredi, nec domi haberet quibuscum versaretur, solitudinem suam perpetua Rosarij aliarumque precum ac potissimum *Salterij Iesu* (quod à puero semper vsurpauit) repetitione solabatur. Reliquam vitam quæ ei à laboribus vacua esse poterat, in transferendis ex variis linguis pios tractatus impendit, quorum syllabum sat longum cum noster *Alegambe* texuerit, plures tamen supersunt qui lucem hætenus non vident: Denique cum omnium vitiorum, tum otij desidæque quàm maximè fuerat inimicus.

Ioannes
Plorat.

In ijs verò qui spiritualibus commentationibus exerciti vitam quidem in melius commutarunt, viuendi conditionem retinuerunt, vnus ad penultimum vique diem nihil sensit singulare quod intellectum afficeret aut voluntatem. Eo die, tanta est illi oborta vis lachrimarum, vt ne inter negotia quidem cohibere eas posset, nec cuiquam in dies plurimos loqui sine lachrymis: vnde inter familiares adhæsit illi nomen *Ioannis Plorat*: Nimirum voluit Deus perseuerantiam in incepto commendare, & remunerari patientiam. *Starkei* etiam frater, qui familiam fortunis & numero opulentam ducebat, iisdem se exercitationibus tradidit excolendum, auctore fratre, Gerardo instructore, fructu in annos plures deriuato: Nam mixtam Catholicis & Hæreticis domum liberauit ab A Catholicis, quod fuit securitatis & quietis; atque ad pietatem augendam Sacerdoti antiquo, quem hætenus aluerat, adiunxit *Gerardum* ipsum contubernalem. Etenim priore hospite ad *Garnettum* euocato, hic tertiam fixit *Gerardus* sedem, vt Londino viciniorem, ita Societatis officijs opportuniorem; in eamque induxit Sacramentorum concionumque frequentiam, orationis etiam quæ mente peragitur, examinum, & lectionis spiritualis vsum quam super mensa quandoque audire non pigebat; quæ vt diuturniora essent atque à periculo liberiora, extra domesticos, non omnibus se faciebat communem, sed præcipuis quibusque Catholicis, & ijs quos ipsi habebant necessarios: Non defuere nihilominus occasiones alios conciliandi Ecclesiæ, alios meditationibus sanctis poliendi, alios transmare ad studia, alios ad Religiosas domus mittendi; ad alios denique confirmandos in distitas Londino regiones proficiscendi; vnde Northumbriæ Comitæ filiam secundogenitam Bruxellas transmisit, quæ deinde initium

tium dedit Monasterio Anglarum in ea vrbē ordinis S. Benedicti. Statis etiam temporibus *Garnettum* conueniebat votorum renouandorum, atque reddendæ rationis conscientia caulâ, quo officio plurimum se iuuari affirmabat: cum enim diuino planè consilio à Sancto Patre nostro *Ignatio* prouisum sit, propulsandorum periculorum gratiâ quæ in spirituali militia sunt plurima, vt nihil eorum quæ aguntur aut cogitantur à subditis Superiori occultum sit: feruoris verò inter multiplices distractiones conseruandi studio, ea quæ ad Religiosæ vitæ perfectionem sanctè Deo vouimus, & animo & voce coram testibus bis quotannis repetantur; Hæc à constituta Missione duo summo in pretio semper habita sunt, & prudenter vitatis periculis, quæ huiusmodi congressus sequi solent, constanter sunt vsurpata. Nec tamen semper sine discrimine congregari licuit. Narrat *Gerardus* se nonum vel decimum apud *Garnettum* conuenisse, cum incidit quæstio quid quisque agendum censeret si inopinantibus importuni perquisitores superuenirent? Tum *Garnettus*, Ad peractam vsque votorum renouationem, "Ego, inquit, præstabo securitatem, tum consulat sibi quisque vt poterit.) Eâ peracta confestim discessere aliquot; mansere cum *Gerardo* ceteri die postero profecturi. Vix dum illuxerat, tunduntur acriter portæ, vi conantur irrumperere quatuor pessimi perquisitores; *Robertus Southwellus* operari sacris occiperat; clamore incondito admonitus exiit se ocuis vestibibus sacris, detrahit Altari ornamenta; libros & apparatus omnium nostrum qui itineri seruebat, se cum reliquis, cum duobus etiam Sacerdotibus secularibus qui de nocte venerant, & alijs duobus Catholicis, abdit sub terra in specum his euentibus paratam: Quatuor horas durauit inquisitio, tum pecuniâ ad vexationem redimendam numeratâ disceditur; redeunt nostri ad lucem & proficiscuntur.

XII. Neque domi suæ perpetuò securo esse datum est *Gerardo*. Inter famulantes Catholicos vno A Catholicis familiæ Dominus utebatur plurimum, vel quoniam ab antiquo seruiet, vel quia gnaus erat & utilis. Hic incertum an heri bonis inhians, an *Gerardo* priuatim iratus (Heri damno periculouè posthabito) insidias *Gerardo* struere cum decreuisset, adit Londini Irenarchâ Young, veterem Catholicorum vexatorem; narrat de tribus præcipuè ædibus *Gerardo* familiaribus, vnis Londini, binis ruri, quæ tres ad Dominum suum, eiulque matrem pertinerent. Mittuntur confestim à Senatu Regio mandata: Londini non reperto *Gerardo* (fortè enim *Garnetti* iussu migrauerat aliò) curritur ad Matrem: abripitur illa in custodiam; filius de via sistitur, & datur in vincula. Tertijs interim in ædibus apud filij coniugent *Gerardus* hebdomadæ maioris officia peregerat, famuloque huc vsque à suspitione immuni vltro citroque commeanti cum literis opportunitas fuit indicia ferendi certiora. Altera Paschatis aduolant matutino tempore duo in eo comitatu præcipui Irenarchæ, iunctis duobus domesticarum latebrarum peritis perquisitoribus: Monitus *Gerardus* abdit se inter parietes perfugio paratos; Illi clausis in certa cubicula cum Domina famulis, totam pro libito lu-

1597.
Votorum
renouatio;
& consci-
entia ratio
reddit; quo
fructu.

Vide de eâ
re Epist.
Sorueli l. 5.
n. 19.

Famuli ne-
quitiâ quæ,
ritur *Gerar-*
dos.